

Wskaźniki sektorowe w ocenie spółek publicznych na podstawie sprawozdań finansowych przedstawionych według MSR

Edyta Mioduchowska-Jaroszewicz, Katarzyna Hawran,
Joanna Kowalik*

Streszczenie: Celem artykułu jest przedstawienie sytuacji spółek publicznych z wykorzystaniem wskaźników sektorowych obliczonych na podstawie sprawozdań finansowych sporządzonych według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Słowa kluczowe: spółki publiczne, wskaźniki sektorowe

Wprowadzenie

W 2002 roku T. Dudycz i W. Skoczylas rozpoczęli publikowanie wskaźników sektorowych obliczanych dla działów gospodarki według klasyfikacji PKD na łamach „Rachunkowości”. Wyróżniającą cechą tej publikacji jest prezentacja, obok średnich, także innych miar statystyki opisowej, charakteryzujących rozkład badanej zmiennej oraz jej zmienność. Miary te, jak się wydaje, mają większą wartość poznawczą, ponieważ umożliwiają „pozycjonowanie” badanego przedsiębiorstwa w grupie podmiotów zaliczanych do danego działu. Jest to zupełnie inna jakościowo informacja niż tylko średnia arytmetyczna czy mediana¹.

Wskaźniki sektorowe publikowane na łamach czasopisma „Rachunkowość” liczone są dla szerokiego grona podmiotów gospodarczych sporządzających sprawozdania finansowe według Ustawy o rachunkowości (Dudycz, Hamrol, Skoczylas, Niemiec 2005; Dudycz, Skoczylas 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011).

Artykuł jest odpowiedzią na istniejące zapotrzebowanie na średnie sektorowe obliczane na podstawie MSR. Do badania wybrano wszystkie spółki publiczne funkcjonujące na Giełdzie Papierów Wartościowych w Polsce z sektorów niefinansowych. Grupa badawcza objęła około 500 spółek publicznych².

* dr Edyta Mioduchowska-Jaroszewicz, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Katedra Analizy i Strategii Przedsiębiorstw, e-mail: emioduch@wneiz.pl; mgr Katarzyna Hawran, doktorantka, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Instytut Ekonomii; mgr Joanna Kowalik, doktorantka, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Instytut Ekonomii.

¹ https://rachunkowosc.com.pl/wskazniki-i-stawki/wskazniki_sektorowe.html (dostęp 29.04.2016).

² Na dzień 29.04.2016 na GPW jest notowanych 484 spółek.

1. Charakterystyka wskaźników sektorowych

Wskaźniki sektorowe wybrano do badania ze względu na cztery kryteria oceny sytuacji finansowej: rentowność, płynność finansową, zadłużenie i ryzyko.

Pierwsza grupa wskaźników zawiera:

- rentowność operacyjną aktywów,
- rentowność kapitału własnego,
- rentowność netto sprzedaży,
- rentowność sprzedaży działalności podstawowej,
- rentowność ekonomiczną sprzedaży.

Druga grupa wskaźników oceniająca płynność finansową w ujęciu statycznym i dynamicznym i poziom zadłużenia dotyczy:

- bieżącej płynności finansowej,
- płynności szybkiej,
- płynności gotówkowej,
- okresu spłaty należności krótkoterminowych,
- okresu spłaty zobowiązań,
- szybkości obrotu zapasami,
- stopnia pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi,
- trwałości struktury finansowania,
- wskaźników wydajności gotówkowej sprzedaży,
- wydajności gotówkowej majątku,
- ogólnego zadłużenia.

Ryzyko finansowe i operacyjne ocenia grupa wskaźników rentowności, płynności finansowej i zadłużenia. Wszystkie formuły wskaźników zaprezentowano w tabeli 1. Mimo że są powszechnie znane, istnieje potrzeba przedstawiania w każdym badaniu formuł wskaźników, aby otrzymane wyniki mogły być jednoznacznie interpretowane.

Wskaźniki w tabeli 1 są dobrane w ten sposób, aby oceniać wszystkie obszary działalności przedsiębiorstwa, przede wszystkim efektywność gospodarowania w ujęciu memoriałowym (wskaźniki rentowności) i kasowym (wskaźniki wydajności gotówkowej), długo- i krótkoterminowej płynności finansowej w ujęciu statycznym (wskaźniki płynności finansowej, stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi, wskaźnik trwałości struktury finansowania, okres spłaty należności krótkoterminowych, okres spłaty zobowiązań oraz szybkość obrotu zapasami) i dynamicznym (wskaźniki wydajności gotówkowej) oraz poziom zadłużenia (wskaźnik ogólnego zadłużenia).

Tabela 1

Formuły wskaźników sektorowych

Nazwa wskaźnika	Formuła Wskaźnika
Rentowność operacyjna aktywów	zysk operacyjny/średnie aktywa.
Rentowność kapitału własnego	zysk netto/średni kapitał własny.
Rentowność netto sprzedaży	zysk netto/przychody ogółem.
Rentowność sprzedaży działalności podstawowej	zysk na sprzedaży/przychody ze sprzedaży.
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	(zysk operacyjny + amortyzacja)/(przychody ze sprzedaży + pozostałe przychody operacyjne).
Bieżąca płynność finansowej	(aktywa obrotowe – należności z tytułu dostaw i usług pow. 12 m-cy)/zadłużenie krótkoterminowe.
Płynność szybka	(inwestycje krótkoterminowe + należności krótkoterminowe – należności z tytułu dostaw i usług pow. 12 m-cy)/zadłużenie krótkoterminowe.
Płynność gotówkowa	inwestycje krótkoterminowe/zadłużenie krótkoterminowe.
Okres spłaty należności krótkoterminowych	(średnie należności krótkoterminowe × 365)/przychody ze sprzedaży.
Okres spłaty zobowiązań	(średnie zobowiązania krótkoterminowe × 365)/przychody ze sprzedaży.
Szybkość obrotu zapasami	(średnie zapasy × 365)/przychody ze sprzedaży.
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	(kapitał własny + rezerwy długoterminowe)/(aktywa trwałe + należności z tytułu dostaw i usług pow. 12 m-cy).
Trwałość struktury finansowania	(kapitał własny + zobowiązania długoterminowe + rezerwy długoterminowe)/(aktywa trwałe + należności z tytułu dostaw i usług pow. 12 m-cy).
Ogólne zadłużenie	zadłużenie ogółem/pasywa razem.
Wydajność gotówkowa sprzedaży	przepływy operacyjne/przychody ze sprzedaży.
Wydajność gotówkowa majątku	przepływy operacyjne/średnia aktywa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Waśniewski, Skoczylas (2005), s. 73–76.

2. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości jako źródło informacji finansowej o sytuacji finansowej przedsiębiorstw

Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) wyznaczają ramy rachunkowości, umożliwiając stosowanie jednolitych zasad jej prowadzenia na skalę ogólnosiwiatową, zapewniając porównywalność sprawozdań finansowych sporządzonych na ich podstawie. MSR stosują emitenci papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na regulowanych rynkach oraz banki. Należy też wspomnieć, że MSR stosowane są do sporządzania skonsolidowanego sprawozdania (Gos 2007, s. 481–502).

Nie można porównywać sprawozdań finansowych sporządzanych według Ustawy o Rachunkowości (UoR) i według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), gdyż sporządzane są one według dwóch różnych regulacji prawnych. Zawartość bilansu nie jest tożsama z zawartością sprawozdania z sytuacji finansowej, treść

rachunku zysków i strat nie jest tożsama z treścią sprawozdania z dochodów. Rachunek przepływów pieniężnych nie jest sprawozdaniem z przepływów pieniężnych, a zestawienie zmian w kapitale własnym nie jest sprawozdaniem ze zmian kapitału własnym. W tabeli 2 zestawiono bilans i sprawozdanie z sytuacji finansowej w celu porównania ich treści.

Tabela 2

Bilans a sprawozdanie z sytuacji finansowej

Bilans	Sprawozdanie z sytuacji finansowej
Aktywa	
A. Aktywa trwałe	Aktywa trwałe
– wartości niematerialne i prawne	– rzeczowe aktywa trwałe
– rzeczowe aktywa trwałe	– środki trwałe w budowie
– należności długoterminowe	– wartości niematerialne i prawne oraz wartość firmy
– inwestycje długoterminowe	– inwestycje długoterminowe
– długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	– rozliczenia międzyokresowe
B. Aktywa obrotowe	Aktywa obrotowe
– zapasy	– zapasy
– należności krótkoterminowe	– należności handlowe i inne
– inwestycje krótkoterminowe	– zaliczki, rozliczenia międzyokresowe i pozostałe aktywa
– krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	– gotówka i ekwiwalenty
Pasywa	
A. Kapitał własny	Kapitał własny
– kapitał (fundusz) podstawowy	– wyemitowany kapitał
– należne lecz niewniesione, wkłady na poczet kapitału podstawowego (wielkość ujemna)	– pozostałe składowe kapitału własnego
– udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)	– rezerwa z tytułu aktualizacji wyceny
– kapitał (fundusz) zapasowy	– zyski zatrzymane
– kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	– wynik finansowy (zysk/strata)
– pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	
– zysk (strata) z lat ubiegłych	
– zysk (strata) netto	
– odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	Kapitał obcy
– rezerwy na zobowiązania	zobowiązania długoterminowe
– zobowiązania długoterminowe	– pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe
– zobowiązania krótkoterminowe	– rezerwy z tytułu pozostałych zobowiązań i obciążeń
– rozliczenia międzyokresowe	– pozostałe zobowiązania długoterminowe
	zobowiązania krótkoterminowe
	– pozostałe finansowe zobowiązania krótkookresowe
	– zobowiązania handlowe i inne
	– krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe
	– rezerwy z tytułu pozostałych zobowiązań i obciążeń
	– pozostałe zobowiązania krótkoterminowe
	– zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie przykładowych sprawozdań finansowych przedsiębiorstw zgodnie z przepisami UoR obowiązującymi do dnia 31.12.2015.

Porównanie pozycji z podstawowego sprawozdania finansowego, czyli bilansu, i sprawozdania z sytuacji finansowej sporządzanego według UoR i MSSF wskazuje na brak możliwości przenoszenia i przyporządkowania pozycji bilansu utworzonego według MSSR do bilansu utworzonego według UoR. Powodów braku porównywalności tak sporządzanych sprawozdań jest wiele.

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej nie dają w pełni jednoznacznych wytycznych co do sposobów wyceny czy ujmowania transakcji. Mimo że od dawna trwają prace nad standaryzacją rachunkowości, to nadal w wielu obszarach dopuszczane są różne rozwiązania. Nawet układ sprawozdań finansowych nie jest ściśle określony, co stanowi regres w stosunku do ustawy o rachunkowości, a w szczególności do przepisów obowiązujących polskie spółki publiczne. Standardy formułują jedynie minimalne wymagania, pozostawiając kierownictwu jednostki swobodę w zakresie kształtowania polityki rachunkowości oraz dostosowania struktury sprawozdań finansowych do indywidualnych potrzeb. Natomiast zakres informacji dodatkowej jest podporządkowany wymogom poszczególnych standardów.

Dokonując porównań regulacji w zakresie Ustawy o Rachunkowości i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej można stwierdzić, że istnieje potrzeba ujednoczenia formy i nazw pozycji występujących w sprawozdaniach finansowych w obu regulacjach oraz stworzenia średnich sektorowych na podstawie danych publikowanych sprawozdań finansowych według MSFF, bo te liczone na podstawie UoR już istnieją.

Uwagi końcowe

Porównania w stosowaniu analizy wskaźnikowej są podstawą wyprowadzania wniosków dotyczących ocenianego podmiotu gospodarczego, dlatego ważne jest, aby istniały bazy porównawcze, do których użytkownicy sprawozdań finansowych mogliby odnieść się dokonując oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Celem artykułu było przedstawienie wyników z pomiarów średnich sektorowych dla spółek publicznych funkcjonujących na GPW w Polsce i ten cel został zrealizowany.

Na koniec wnioski dotyczące porównywalności i znaczeniu innych miar statystycznych niż sama średnia wykorzystywanych w pomiarze średnich sektorowych. M. Hamrol (2013) stwierdził, że „wartość poznawcza wyników, uzyskanych w rezultacie przeprowadzonych porównań, jest uzależniona od stopnia zachowania porównywalności wskaźników, która może być zakłócana różnicami natury metodologicznej. Dotyczy to przede wszystkim porównań z innym przedsiębiorstwem (przedsiębiorstwami), zwłaszcza w sytuacji, kiedy korzystamy z «gotowych» wskaźników, bez wystarczającej wiedzy co do sposobu ich liczenia. Pamiętać bowiem należy, że brak jest standardów, tak krajowych, jak i międzynarodowych, w zakresie budowy wskaźników finansowych. Z kolei w przypadku porównań sektorowych trzeba mieć na uwadze fakt, że rozkład wartości obserwacji (wskaźników) rzadko ma charakter normalny. Operowanie zatem średnią arytmetyczną (lub ważoną), która jest

podstawowym narzędziem służącym do obliczenia wskaźników sektorowych (branżowych), prowadzić może do fałszywych wniosków. Konieczne jest zatem wykorzystanie narzędzi statystyki opisowej, umożliwiających bardziej precyzyjne usytuowanie badanego przedsiębiorstwa w otoczeniu sektorowym”. Dlatego przedstawione w artykule wskaźniki sektorowe i publikowane w „Rachunkowości” uwzględniają nie tylko średnia arytmetyczną, ale medianę, odchylenie standardowe, minimalną i maksymalną wartość wskaźnika.

W załączniku przedstawiono wskaźniki sektorowe zawarte w 10 tabelach, obliczone dla następujących sektorów:

1. Energetyczny i paliwowy (12 spółek).
2. Hotele i restauracje (4 spółki).
3. Telekomunikacyjny (8 spółek).
4. Handel detaliczny (18 spółek).
5. Deweloperski (20 spółek).
6. Spożywczy (13 spółek).
7. Tworzyw sztucznych (4 spółki).
8. Motoryzacyjny (6 spółek).
9. Informatyczny (25 spółek).
10. Budownictwo (12 spółek).

Pozostałe sektory w opracowaniu.

Załącznik

Tabela Z1. Średnie sektorowe obliczone dla spółek giełdowych sektora energetycznego i paliwowego

Nazwa wskaźnika	Średnia		Mediana		Max wartość		Min wartość		Odchylenie standardowe	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rentowność operacyjna aktywów	0,10	0,11	0,08	0,09	0,24	0,27	0,00	0,00	0,09	0,10
Rentowność kapitału własnego	0,03	-0,03	0,03	0,03	0,07	0,05	0,01	-0,23	0,02	0,12
Rentowność netto sprzedaży	0,04	0,04	0,03	0,04	0,09	0,12	0,00	-0,02	0,04	0,05
Rentowność sprzedaży działalności podstawowej	0,16	0,16	0,17	0,18	0,29	0,30	0,00	0,00	0,11	0,11
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	0,15	0,14	0,12	0,12	0,28	0,29	0,08	0,01	0,08	0,10
Bieżąca płynności finansowej	0,92	0,95	0,60	0,71	2,30	2,27	0,15	0,13	0,82	0,82
Płynność szybka	0,80	0,34	0,45	0,26	2,18	0,75	0,12	0,09	0,81	0,25
Płynność gotówkowa	0,73	0,28	0,36	0,17	2,11	0,73	0,09	0,05	0,80	0,27
Okres spłaty należności krótkoterminowych	32	26	25	22	57	46	20	14	15	13
Okres spłaty zobowiązań	78	64	75	56	100	92	61	53	15	16
Szybkość obrotu zapasami	13	4	4	5	40	6	2	2	16	2
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	0,73	0,74	0,69	0,70	1,05	1,10	0,48	0,44	0,23	0,26
Trwałość struktury finansowania	0,96	1,01	0,96	1,00	1,07	1,12	0,84	0,94	0,08	0,07
Ogólne zadłużenie	0,37	0,39	0,40	0,41	0,61	0,67	0,07	0,08	0,24	0,26
Wydajność gotówkowa sprzedaży	0,16	0,14	0,14	0,10	0,27	0,31	0,09	0,06	0,07	0,10
Wydajność gotówkowa majątku	0,10	0,10	0,09	0,11	0,18	0,14	0,05	0,03	0,05	0,04

Źródło: opracowanie własne.

Tabela Z2. Średnie sektorowe obliczone dla spółek giełdowych sektora hotele i restauracje

Nazwa wskaźnika	Średnia		Mediana		Max wartość		Min wartość		Odchylenie standardowe	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rentowność operacyjna aktywów	0,03	0,03	0,02	0,00	0,15	0,12	-0,04	-0,06	0,06	0,05
Rentowność kapitału własnego	0,07	0,07	0,08	0,07	0,14	0,15	-0,04	-0,10	0,06	0,07
Rentowność netto sprzedaży	0,15	0,16	0,13	0,13	0,48	0,60	-0,03	-0,08	0,14	0,18
Rentowność sprzedaży działalności podstawowej	-0,07	-0,15	0,02	0,02	0,25	0,21	-1,25	-1,80	0,45	0,63
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	0,04	0,01	0,09	0,11	0,61	0,54	-1,03	-1,24	0,44	0,49
Bieżąca płynności finansowej	1,56	2,14	1,47	1,33	2,58	5,42	0,68	0,49	0,73	1,70
Płynność szybka	1,25	1,90	1,16	0,72	2,20	5,42	0,46	0,41	0,71	1,85
Płynność gotówkowa	0,70	1,18	0,73	0,39	2,05	5,28	0,00	0,00	0,65	1,68
Okres spłaty należności krótkoterminowych	62	83	47	51	144	281	30	32	35	77
Okres spłaty zobowiązań	505	414	84	113	3834	2949	40	44	1250	952
Szybkość obrotu zapasami	28	30	16	22	83	93	2	4	27	29
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	0,93	0,84	0,91	0,90	1,38	1,11	0,58	0,58	0,22	0,18
Trwałość struktury finansowania	1,06	1,04	1,06	1,04	1,38	1,19	0,92	0,82	0,14	0,10
Ogólne zadłużenie	0,29	0,31	0,30	0,28	0,48	0,55	0,11	0,03	0,12	0,16
Wydajność gotówkowa sprzedaży	0,00	-0,10	0,06	0,04	0,37	0,35	-1,19	-1,85	0,46	0,67
Wydajność gotówkowa majątku	0,07	0,06	0,05	0,02	0,19	0,17	-0,01	-0,01	0,07	0,07

Źródło: opracowanie własne.

Tabela Z3. Średnie sektorowe obliczone dla spółek giełdowych sektora telekomunikacyjnego

Nazwa wskaźnika	Średnia		Mediana		Max wartość		Min wartość		Odchylenie standardowe	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rentowność operacyjna aktywów	-0,17	0,00	0,00	0,01	0,03	0,03	-1,39	-0,03	0,49	0,02
Rentowność kapitału własnego	-1,20	-0,14	0,01	0,01	0,12	0,12	-9,85	-1,39	3,49	0,51
Rentowność netto sprzedaży	-0,06	-0,39	0,01	0,10	0,52	0,47	-0,61	-4,25	0,36	1,57
Rentowność sprzedaży działalności podstawowej	-0,11	-0,66	0,01	-0,01	0,14	0,46	-0,70	-5,49	0,28	1,97
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	0,02	0,12	0,15	0,09	0,36	0,69	-0,65	-0,31	0,35	0,31
Bieżąca płynności finansowej	65,6	7,56	0,57	0,85	522	50,72	-1,13	0,23	184,4	17,5
Płynność szybka	65,6	7,48	0,48	0,64	521,9	50,7	-1,14	0,21	184,4	17,5
Płynność gotówkowa	17,3	0,34	0,10	0,25	137,6	0,78	0,01	0,01	48,6	0,32
Okres spłaty należności krótkoterminowych	1148	847	237	221	4352	3020	3	2	1612	1167
Okres spłaty zobowiązań	1149	764	270	203	4867	2327	50	5	1693	946
Szybkość obrotu zapasami	0,98	0,85	0,00	0,02	6,11	5,45	0,00	0,00	2,12	1,88
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	0,71	0,87	0,81	0,88	1,11	1,33	-0,11	0,23	0,40	0,36
Trwałość struktury finansowania	0,80	0,97	0,95	0,98	1,20	1,33	-0,11	0,23	0,42	0,35
Ogólne zadłużenie	0,41	0,25	0,30	0,22	1,23	0,67	0,08	0,00	0,36	0,21
Wydajność gotówkowa sprzedaży	-1,32	0,03	0,00	0,06	0,82	0,62	-10,8	-0,68	3,86	0,41
Wydajność gotówkowa majątku	-0,01	0,03	-0,01	0,01	0,13	0,14	-0,17	-0,03	0,10	0,06

Źródło: opracowanie własne.

Tabela Z4. Średnie sektorowe obliczone dla spółek giełdowych sektora – handel detaliczny

Nazwa wskaźnika	Średnia		Mediana		Max wartość		Min wartość		Odchylenie standardowe	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rentowność operacyjna aktywów	0,05	0,08	0,05	0,04	0,06	0,04	0,05	-0,27	0,01	0,05
Rentowność kapitału własnego	0,09	0,06	0,09	0,09	0,09	0,09	0,08	-0,46	0,00	0,04
Rentowność netto sprzedaży	0,01	-0,01	0,01	0,03	0,01	0,03	0,01	-0,07	0,00	0,08
Rentowność sprzedaży działalności podstawowej	0,07	0,36	0,07	0,24	0,08	0,24	0,07	-0,06	0,01	0,64
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	0,01	-0,06	0,01	0,07	0,01	0,07	0,01	-4,93	0,00	0,84
Bieżąca płynności finansowej	1,00	1,51	1,00	1,20	1,00	1,20	0,99	0,56	0,01	12,20
Płynność szybka	0,50	0,64	0,50	0,50	0,53	0,50	0,48	0,01	0,03	7,53
Płynność gotówkowa	0,00	0,25	0,00	0,09	0,00	0,09	0,00	0,00	0,00	9,50
Okres spłaty należności krótkoterminowych	26,15	1051,4	26,15	33,98	28,91	33,98	23,39	2,62	3,90	3825,33
Okres spłaty zobowiązań	48,38	1116,9	48,38	91,07	51,38	91,07	45,38	31,67	4,25	3781,52
Szybkość obrotu zapasami	18,73	395,17	18,73	57,03	18,91	57,03	18,55	0,00	0,25	1337,40
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	1,02	3,10	1,02	1,04	1,03	1,04	1,01	0,25	0,01	1,24
Trwałość struktury finansowania	1,06	3,46	1,06	1,18	1,07	1,18	1,05	0,25	0,01	0,32
Ogólne zadłużenie	1,90	1,70	1,90	0,81	2,01	0,81	1,78	0,01	0,16	1,86
Wydajność gotówkowa sprzedaży	0,01	-0,16	0,01	0,03	0,01	0,03	0,01	-2,32	0,00	1,63
Wydajność gotówkowa majątku	0,05	0,03	0,05	0,04	0,06	0,04	0,05	-0,13	0,01	0,07

Źródło: opracowanie własne.

Tabela Z5. Średnie sektorowe obliczone dla spółek giełdowych sektora deweloperskiego

Nazwa wskaźnika	Średnia		Mediana		Max wartość		Min wartość		Odchylenie standardowe	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rentowność operacyjna aktywów	0,02	0,02	0,02	0,02	0,07	0,08	-0,02	-0,04	0,03	0,03
Rentowność kapitału własnego	-0,01	-0,03	0,02	0,01	0,09	0,07	-0,25	-0,30	0,09	0,12
Rentowność netto sprzedaży	-0,23	0,06	0,06	0,04	0,50	4,14	-3,17	-3,05	0,87	1,18
Rentowność sprzedaży działalności podstawowej	0,15	0,10	0,09	0,12	1,00	1,00	-0,36	-0,87	0,32	0,37
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	1,23	-1,81	0,11	0,09	19,03	2,42	-0,67	-41,23	4,18	9,07
Bieżąca płynności finansowej	5,05	4,52	2,33	1,98	35,45	33,54	0,24	0,21	7,96	7,15
Płynność szybka	2,60	2,06	1,45	1,28	16,88	9,34	0,00	0,00	3,77	2,34
Płynność gotówkowa	1,08	0,96	0,40	0,54	4,11	4,35	0,00	0,00	1,27	1,11
Okres spłaty należności krótkoterminowych	1 609	3 207	213	209	25 745	56 973	0,00	0	5 548	12 342
Okres spłaty zobowiązań	1 861	3 458	581	576	1 545	26 727	86	91	3 682	7 358
Szybkość obrotu zapasami	676	842	570	667	2242	2830	0,00	0	645	781
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	5,44	9,15	1,06	1,02	31,81	94,96	0,58	0,58	10,10	22,17
Trwałość struktury finansowania	6,65	10,56	1,27	1,31	48,06	100,52	0,77	0,81	12,75	24,74
Ogólne zadłużenie	0,60	3,00	0,32	0,31	4,23	50,22	0,02	0,01	0,93	10,86
Wydajność gotówkowa sprzedaży	-0,19	-0,45	-0,12	0,07	0,53	0,67	-1,89	-5,16	0,58	1,49
Wydajność gotówkowa majątku	0,01	0,01	0,00	0,00	0,11	0,12	-0,03	-0,05	0,03	0,03

Źródło: opracowanie własne.

Tabela Z6. Średnie sektorowe obliczone dla spółek giełdowych sektora spożywczego

Nazwa wskaźnika	Średnia		Mediana		Max wartość		Min wartość		Odchylenie standardowe	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rentowność operacyjna aktywów	0,04	0,06	0,04	0,05	0,21	0,19	-0,18	0,01	0,09	0,05
Rentowność kapitału własnego	0,08	0,12	0,09	0,08	0,91	0,56	-0,27	0,01	0,29	0,14
Rentowność netto sprzedaży	0,01	0,04	0,01	0,04	0,13	0,15	-0,16	0,00	0,07	0,04
Rentowność sprzedaży działalności podstawowej	0,10	0,10	0,05	0,06	0,38	0,41	-0,01	-0,01	0,12	0,12
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	0,05	0,07	0,06	0,06	0,18	0,20	-0,18	-0,01	0,08	0,05
Bieżąca płynności finansowej	1,23	1,22	1,11	1,33	2,57	4,01	0,29	-4,37	0,63	2,00
Płynność szybka	0,67	0,60	0,69	0,95	2,20	2,74	-0,40	-5,63	0,64	2,01
Płynność gotówkowa	0,14	0,23	0,08	0,05	0,58	1,03	0,00	0,01	0,18	0,36
Okres spłaty należności krótkoterminowych	51	53	47	39	113	116	0	0	42	43
Okres spłaty zobowiązań	104	96	105	98	280	294	3	2	68	72
Szybkość obrotu zapasami	35	35	33	33	76	93	0	0	24	26
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	0,90	0,92	0,84	0,86	1,90	2,20	0,18	0,27	0,50	0,61
Trwałość struktury finansowania	1,12	1,20	1,02	1,16	1,97	2,22	0,58	0,34	0,39	0,53
Ogólne zadłużenie	0,44	0,39	0,45	0,44	0,96	0,90	-0,08	-0,26	0,27	0,29
Wydajność gotówkowa sprzedaży	0,04	0,05	0,03	0,03	0,14	0,17	-0,04	0,00	0,05	0,06
Wydajność gotówkowa majątku	0,05	0,07	0,06	0,06	0,16	0,19	-0,05	0,00	0,07	0,06

Źródło: opracowanie własne.

Tabela Z7. Średnie sektorowe obliczone dla spółek giełdowych sektora tworzyw sztucznych

Nazwa wskaźnika	Średnia		Mediana		Max wartość		Min wartość		Odchylenie standardowe	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rentowność operacyjna aktywów	0,06	0,05	0,06	0,06	0,10	0,08	0,00	0,03	0,04	0,02
Rentowność kapitału własnego	0,08	0,30	0,09	0,11	0,16	0,95	-0,02	0,02	0,07	0,44
Rentowność netto sprzedaży	0,06	0,06	0,06	0,03	0,12	0,17	-0,01	0,01	0,05	0,07
Rentowność sprzedaży działalności podstawowej	0,11	0,09	0,07	0,04	0,27	0,29	0,00	0,00	0,12	0,13
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	0,11	0,09	0,12	0,09	0,17	0,15	0,02	0,04	0,07	0,05
Bieżąca płynności finansowej	1,34	1,31	1,38	1,23	1,46	1,66	1,15	1,13	0,14	0,24
Płynność szybka	0,77	0,76	0,75	0,75	0,94	0,86	0,64	0,67	0,15	0,10
Płynność gotówkowa	0,09	0,07	0,04	0,03	0,30	0,22	0,00	0,00	0,14	0,10
Okres spłaty należności krótkoterminowych	73	71	78	72	100	75	37	65	27	5
Okres spłaty zobowiązań	110	94	112	90	125	113	89	82	15	14
Szybkość obrotu zapasami	55	46	47	42	96	70	31	29	29	19
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	0,98	0,95	0,96	0,95	1,20	1,11	0,79	0,79	0,21	0,19
Trwałość struktury finansowania	1,26	1,20	1,25	1,18	1,47	1,37	1,09	1,07	0,16	0,14
Ogólne zadłużenie	0,49	0,49	0,49	0,49	0,56	0,53	0,41	0,43	0,06	0,04
Wydajność gotówkowa sprzedaży	0,13	0,06	0,12	0,07	0,23	0,10	0,05	0,03	0,09	0,03
Wydajność gotówkowa majątku	0,11	0,06	0,11	0,06	0,16	0,07	0,06	0,04	0,05	0,02

Źródło: opracowanie własne.

Tabela Z8. Średnie sektorowe obliczone dla spółek giełdowych sektora informatycznego

Nazwa wskaźnika	Średnia		Mediana		Max wartość		Min wartość		Odchylenie standardowe	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rentowność operacyjna aktywów	0,07	0,07	0,06	0,06	0,27	0,22	-0,27	-0,14	0,09	0,07
Rentowność kapitału własnego	0,05	0,08	0,10	0,06	0,44	0,30	-1,74	-0,20	0,37	0,11
Rentowność netto sprzedaży	0,08	0,04	0,05	0,03	0,41	0,19	-0,23	-0,24	0,12	0,08
Rentowność sprzedaży działalności podstawowej	0,19	0,17	0,14	0,10	0,88	0,89	-0,18	-0,21	0,25	0,22
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	0,14	0,13	0,11	0,10	0,40	0,44	-0,20	-0,08	0,13	0,12
Bieżąca płynności finansowej	3,45	3,74	2,08	2,10	23,12	26,40	0,83	-1,05	4,30	5,12
Płynność szybka	2,96	3,29	1,35	1,68	20,99	22,77	0,16	-0,99	4,04	5,11
Płynność gotówkowa	1,04	1,16	0,58	0,34	5,79	6,85	0,00	-0,26	1,49	2,03
Okres spłaty należności krótkoterminowych	92	92	76	101	200	157	4	2	50	43
Okres spłaty zobowiązań	102	108	88	81	286	481	13	29	60	89
Szybkość obrotu zapasami	35	41	12	12	478	747	1	1	91	142
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	2,27	1,45	1,25	1,21	25,34	3,98	0,15	0,63	4,68	0,74
Trwałość struktury finansowania	2,37	1,56	1,36	1,34	25,49	3,98	0,16	0,84	4,69	0,73
Ogólne zadłużenie	0,32	0,32	0,27	0,32	0,81	0,58	0,11	0,09	0,18	0,13
Wydajność gotówkowa sprzedaży	0,13	0,07	0,11	0,06	0,46	0,33	-0,21	-0,51	0,13	0,15
Wydajność gotówkowa majątku	0,10	0,09	0,11	0,10	0,36	0,36	-0,27	-0,09	0,12	0,10

Źródło: opracowanie własne.

Tabela Z9. Średnie sektorowe obliczone dla spółek giełdowych sektora budowlanego

Nazwa wskaźnika	Średnia		Mediana		Max wartość		Min wartość		Odchylenie standardowe	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rentowność operacyjna aktywów	0,03	0,00	0,02	0,03	0,21	0,06	-0,06	-0,14	0,06	0,06
Rentowność kapitału własnego	0,12	0,04	0,05	0,04	0,49	0,09	-0,15	-0,04	0,17	0,04
Rentowność netto sprzedaży	0,08	0,03	0,06	0,02	0,34	0,11	-0,06	-0,02	0,10	0,03
Rentowność sprzedaży działalności podstawowej	-0,11	-0,21	0,03	0,03	0,07	0,81	-1,66	-3,51	0,47	1,02
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	0,02	-0,14	0,04	0,04	0,21	0,07	-0,41	-1,88	0,14	0,53
Bieżąca płynności finansowej	2,48	2,34	2,47	2,15	5,34	6,04	1,16	0,79	1,13	1,38
Płynność szybka	1,84	2,00	1,48	1,77	5,31	6,03	0,23	0,37	1,32	1,51
Płynność gotówkowa	0,66	0,68	0,38	0,44	2,65	2,70	0,05	0,01	0,72	0,77
Okres spłaty należności krótkoterminowych	492	199	112	118	4600	1174	79	53	1239	296
Okres spłaty zobowiązań	386	389	109	99	3478	3562	21	24	933	958
Szybkość obrotu zapasami	22	25	10	8	131	191	0	0	35	51
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	1,34	1,40	0,99	1,18	3,31	4,02	0,75	0,50	0,70	0,90
Trwałość struktury finansowania	1,48	1,54	1,18	1,31	3,31	4,23	0,97	0,80	0,65	0,90
Ogólne zadłużenie	0,35	0,39	0,34	0,36	0,64	0,68	0,15	0,13	0,14	0,16
Wydajność gotówkowa sprzedaży	-0,06	-0,16	0,06	0,04	0,17	0,14	-1,27	-2,41	0,37	0,68
Wydajność gotówkowa majątku	0,04	0,04	0,04	0,04	0,15	0,13	-0,08	-0,07	0,07	0,07

Źródło: opracowanie własne.

Tabela Z10. Średnie sektorowe obliczone dla spółek giełdowych sektora motoryzacyjnego

Wskaźniki sektorowe	Średnia		Mediana		Max wartość		Min wartość		Odchylenie standardowe	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Rentowność operacyjna aktywów	0,06	0,04	0,06	0,05	0,02	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02
Rentowność kapitału własnego	0,14	0,13	0,15	0,14	0,22	0,24	0,22	0,24	0,07	0,08
Rentowności netto sprzedaży	0,06	0,06	0,06	0,05	0,10	0,11	0,10	0,11	0,02	0,03
Rentowność ekonomiczna sprzedaży	0,08	0,07	0,08	0,06	0,10	0,10	0,10	0,10	0,01	0,02
Bieżąca płynność finansowa	1,52	1,47	1,47	1,47	1,95	1,76	1,95	1,76	0,29	0,22
Płynność szybka	0,31	0,24	0,13	0,04	0,34	0,47	0,61	0,61	0,29	0,29
Płynność gotówkowa	0,16	0,13	0,07	0,02	0,34	0,47	0,34	0,47	0,15	0,23
Okres spłaty zobowiązań	95,05	88,71	88,42	89,16	137,06	89,91	137,06	89,91	21,54	1,36
Szybkość obrotu zapasami	10,21	9,30	9,34	7,97	17,53	15,09	17,53	15,09	5,62	4,74
Stopień pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym i rezerwami długoterminowymi	1,39	1,37	1,37	1,31	1,78	1,80	1,78	1,80	0,31	0,30
Trwałość struktury finansowania	1,42	1,40	1,38	1,33	1,87	1,88	1,87	1,88	0,34	0,33
Wydajność gotówkowa sprzedaży	0,08	0,06	0,09	0,05	0,13	0,11	0,13	0,11	0,04	0,05
Wydajność gotówkowa majątku	0,09	0,08	0,10	0,07	0,14	0,14	0,14	0,14	0,05	0,06

Źródło: opracowanie własne.

Literatura

- Dudycz T., Hamrol M., Skoczylas W., Niemiec A. (2005). Finansowe wskaźniki sektorowe – pomoc przy analizie finansowej i ocenie zdolności przedsiębiorstwa do kontynuacji działalności. *Rachunkowość*, 3.
- Dudycz T., Skoczylas W. (2010). Ocena sytuacji finansowej sektorów w roku 2008. *Rachunkowość*, 6.
- Dudycz T., Skoczylas W. (2011). Sektorowe wskaźniki finansowe za rok 2009 i ich porównywalności. *Rachunkowość*, 4.
- Dudycz T., Skoczylas W. (2005). Wskaźniki sektorowe za lata 2002 i 2003. *Rachunkowość*, 3.
- Dudycz T., Skoczylas W. (2006). Wskaźniki sektorowe za rok 2004. *Rachunkowość*, 5.
- Dudycz T., Skoczylas W. (2008). Wskaźniki sektorowe za rok 2006. *Rachunkowość*, 5.
- Dudycz T., Skoczylas W. (2009). Wskaźniki sektorowe za rok 2007. *Rachunkowość*, 6.
- Dudycz T., Skoczylas W. (2007). Wykorzystanie wskaźników sektorowych do oceny przedsiębiorstwa. *Rachunkowość*, 7.
- Mioduchowska-Jaroszewicz E. (2015). Analiza poziomu zadłużenia przedsiębiorstw na przykładzie „dobrych” i „złych” firm w latach 2010–2012. W: A. Zimny (red.), *Wybrane problemy i wyzwania gospodarcze. Ujęcie interdyscyplinarne* (s. 203–214). Konin: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie.
- Mioduchowska-Jaroszewicz E. (2015). Diagnoza pozycji finansowej spółek giełdowych metodą quick testu. *Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania*, 35, 57–70.
- Mioduchowska-Jaroszewicz E. (2005). Metody i kierunki analizy wypłacalności przedsiębiorstw. Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego.
- Mioduchowska-Jaroszewicz E. (2015). Płynność finansowa w spółkach giełdowych w latach 2010–2012, wsp. E. Ziółkowska, T. Bednarz, w: W: A. Zimny (red.), *Wybrane problemy i wyzwania gospodarcze. Ujęcie interdyscyplinarne* (s. 187–202). Konin: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie.
- Mioduchowska-Jaroszewicz E. (2015). The Level of Depreciation in Cash. W: A. Malina, R. Oczkowska, J. Kaczmarek (red.), *Knowledge – Economy – Society. In the Development and Challenges of Modern Economies, Finance and Information Technology* (s. 213–224). Krakow: Foundation of the Cracow University of Economics.

- Mioduchowska-Jaroszewicz E. (2015). Zakłócenia porównywalności wykorzystaniu wyników analizy finansowej w podejmowaniu decyzji menedżerskich (konferencja). Kraków–Krynica: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie.
- Gos W. (red) (2007). *Vademecum Głównego Księgowego*. Warszawa: Polska Akademia Rachunkowości.
- Waśniewski T., Skoczylas W. (2004). *Teoria i praktyka analizy finansowej w przedsiębiorstwie*. Warszawa: FRR w Polsce.

SECTOR INDICATORS IN THE ASSESSMENT OF PUBLIC COMPANIES BASED ON FINANCIAL STATEMENTS PRESENTED IN ACCORDANCE WITH IAS

Abstract: The aim of this article is to present the situation of public companies using sectoral indicators calculated on the basis of financial statements prepared in accordance with International Accounting Standards.

Keywords: public companies, sectoral indicators

Cytowanie

- Mioduchowska-Jaroszewicz E., Hawran K., Kowalik J. (2016). Wskaźniki sektorowe w ocenie spółek publicznych na podstawie sprawozdań finansowych przedstawionych według MSR. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 4 (82/1), 167–178. DOI: 10.18276/frfu.2016.4.82/1-14.